

ПІДСЕКЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ
У СТРУКТУРІ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ
СТУДЕНТІВ НАУКМА**

В. Макареня, Л. Кравченко, О. Зеленюк, А. Сотула
(кафедра фізичного виховання)

Серед обов'язкових для всіх вищих навчальних закладів України дисциплін гуманітарного профілю предмет "Фізичне виховання" посідає чільне місце в зв'язку з його особливим статусом у формуванні нової генерації державної еліти суспільства, здатної плідно працювати у сучасних економічних умовах.

Це єдиний навчальний предмет, програма якого передбачає безпосереднє залучення кожного студента до занять фізичною культурою та спортом, формування дбайливого ставлення до власного здоров'я як найвищої загально-людської цінності.

Традиції гуманітарної освіти, закладені ще за часів існування Києво-Могилянської Академії, знайшли своє втілення у сучасному науково-методичному забезпеченні навчального процесу з фізичного виховання студентів НАУКМА.

Це, в першу чергу, стосується таких важливих положень як демократичність, єдність навчання та виховання, довіра і взаєморозуміння між викладачами і студентами.

Якість викладання предмету "Фізичне виховання" тісно пов'язана з втіленням у педагогічний процес оновленого підходу до його організаційно-методичного забезпечення. Фундамент цього підходу базується на:

- а) утвердженні гуманістичних принципів визнання людини як найвищої соціальної цінності;
- б) відчуженні авторитарно-диктаторського та впровадженні демократично-гуманістичного стилю спілкування зі студентами;
- в) розкритті здібностей до спортивного вдосконалення та забезпеченні умов до гармонійного фізичного розвитку;
- г) формуванні потреби у здоровому способі життя.

Практична реалізація навчального процесу з фізичного виховання на нових організаційно-методичних засадах здійснювалась нами шляхом найширшого застосування мотиваційно-стимулюючого методу заохочення студентів до власного фізичного вдоскона-

лення, у якому тісно поєднувались моральні стимули з рейтинговою системою оцінки ступеню оволодіння програмним матеріалом.

З метою отримання медико-соціологічної інформації про контингент студентів I-го курсу набору 1997 року нами була розроблена спеціальна анкета. Ця анкета була розповсюджена серед 340 студентів усіх факультетів, що становить 89% від загальної кількості студентів I курсу.

Результати обробки анкет дали можливість виявити різні аспекти життя та побуту студентів, їхнє ставлення до власного здоров'я та розуміння важливості його покращання засобами фізичної культури та спорту.

Звертала на себе увагу та обставина, що 54% респондентів не займалися фізичною культурою у школі протягом останнього року навчання, причому лише половина з них перебувала на диспансерному обліку з приводу хронічних соматичних захворювань. Між тим, 91% респондентів у атестаті про середню освіту мали відмінну оцінку з фізичної культури! Цей факт свідчить про формальне ставлення до викладання фізичної культури у школі.

Цікава картина складалася при аналізі відповідей респондентів на питання про їх ставлення до власного здоров'я. При тому, що всі респонденти вказували на розуміння важливості здорового способу життя, 10% палили і тільки 9% регулярно займалися спортом.

Слід також відзначити той факт, що 25% респондентів визначали наявність захворювань серцево-судинної системи у кровних родичів, що, на нашу думку, негативно впливало на формування у сім'ї активного ставлення до фізичної культури та спорту.

Важливим показником нормального перебігу адаптаційних процесів до нових умов, пов'язаних з життям та навчанням у першокурсників, є характеристика процесів розумової та фізичної втоми. Виявилось, що 96% респондентів висловлювали скарги на наявність сильної та помірної втоми в кінці робочого дня, а 60% з них скаржилися на вегетативний дискомфорт і не почувалися бадьорішими після сну. Вражає, що серед останніх 68% протягом року взагалі не займалися фізичною культурою в школі.

Таким чином, первинна інформація про медико-соціальний статус студентів-першокурсників свідчить про відсутність у більшості респондентів сформованої потреби до фізичного вдосконалення.

Це обумовлює необхідність обов'язкового залучення кожного студента до регулярних занять фізичною культурою як важливого гуманітарного компонента освіти та підготовки до майбутньої професійної діяльності.